

поступове входження на світовий ринок, стабілізація економіки держави - все це впливає на діяльність як українських, так і закордонних підприємств, що працюють в Україні.

Основними тенденціями розвитку підприємництва в Україні є:

- територіальне розповсюдження підприємництва, зростання кількості юридичних осіб та індивідуальних підприємців;
- зрощення капіталу вітчизняних і зарубіжних підприємців;
- інтенсивний розвиток комерційного підприємництва при незначному розвитку виробничого підприємництва;
- розширення сфери послуг (консультативні, юридичні, страхові, транспортні, туристичні, готельні, охоронні та ін.) [6]

У порівнянні з розвинутими країнами рівень підприємницької діяльності є недостатнім та потребує суттєвого покращення. Потенціал підприємництва не може реалізуватися повною мірою в Україні через несприятливе економічне та правове середовище щодо ведення підприємницької діяльності. Рівень кваліфікації підприємців в Україні є невисоким, що значно ускладнює перспективи його інноваційного розвитку. Відсутність спеціальних знань у сфері бізнес-освіти, неефективний менеджмент знижують конкурентоспроможність бізнесу, погіршують якість його персоналу. [6]

Першочерговими завданнями для України в процесі втілення в життя європейських підходів до розвитку малого та середнього бізнесу є досягнення і формалізація домовленостей з ЄС щодо впровадження в Україні принципів, викладених в АМБ. Європейська Комісія опублікувала "Акт з питань малого бізнесу" (АМБ) для Європи (Small Business Act for Europe, SBA), який передбачає здійснення Комісією та країнами-членами ЄС заходів з забезпечення його підтримки за такими основними напрямками, як освіта та підготовка кадрів, створення пільгових умов для початку діяльності, забезпечення доступу до інформації і сучасних технологій, створення адекватної правової та податкової бази. [6]

Отже можна сказати, що підприємництво - складне явище, яке включає особистість підприємця і його діяльність. Підприємницька діяльність розвиватиметься за умови економії витрат, економічної свободи, зацікавленості, конкуренції та маркетингу. Підприємницька діяльність в Україні є недостатньо розвинутою і потребує покращення, а малі підприємства є одним з перших засобів розв'язання першочергових економічних проблем.

ЛІТЕРАТУРА

1. [1. http://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/4016/mod_resource/content/1/leczhii_Lytvyn/Tema_9.pdf](http://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/4016/mod_resource/content/1/leczhii_Lytvyn/Tema_9.pdf)
2. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Посібник/А.А.Григорук, М.С.Палюх, Л.М.Литвин, Т.Д.Літвінова; За ред. А.А.Григорука, М.С.Палюха.– 2-ге видання, перероблене і доповнене. – Тернопіль, 2002. – 304 с.
3. [3. https://pidruchniki.com/10280405/pravo/ponyattya_pidpriyemnitstva_osnovni_printsipy_yogo_zdiysnen_nya_ukrayini](https://pidruchniki.com/10280405/pravo/ponyattya_pidpriyemnitstva_osnovni_printsipy_yogo_zdiysnen_nya_ukrayini)
4. [4. http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2015/7.pdf](http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2015/7.pdf)
5. [5. https://buklib.net/books/30585/](https://buklib.net/books/30585/)
6. [6. https://pidruchniki.com/1652020552798/ekonomika/problemi_perspektivi_rozvitku_pidpriyemnitstva_u_krayini](https://pidruchniki.com/1652020552798/ekonomika/problemi_perspektivi_rozvitku_pidpriyemnitstva_u_krayini)

Лебідь І.

Науковий керівник – доц. Конкульовський В.В.

ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЕННЯ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

У наш час великої популярності набуває дослідження термінології різноманітних сфер, у тому числі і військово-морської. До військово-морських сил відносяться надводні кораблі, кораблі-амфібії, субмарини та військово-морська авіація, а також такі їх складові як назви військово-морського озброєння, техніки, екіпіровки та спорядження, судноводійство, судноплавство, портову мережу, суднобудування, судноремонт, електромеханічне устаткування, супутні комп'ютерні технології тощо [3, с. 127].

В морській доктрині України на період до 2035 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 7 жовтня 2009 р. N 1307,91 зазначається, що військово-морська

діяльність – складова морської діяльності, спрямована на захист національних інтересів, реалізацію пріоритетів діяльності у сфері вивчення, освоєння і використання зони національних інтересів на морі з метою оборони та безпеки держави із застосуванням її військово-морського потенціалу [9, с.73].

Військово-морська термінологія є складовою військової лексики. Військова лексика як одна з найдавніших фахових термінологій неодноразово ставала предметом лінгвістичного аналізу. Її дослідженням займалися такі мовознавці, як Ю. Г. Кочарян, Є. А. Еліна, Л. Л. Нелюбін, В. Н. Шевчук, А. С. Кунін та інші. У літературі, що стосується даної теми висвітлено різні думки науковців щодо проблеми військової лексики [2, с.111].

Морська термінологія знайшла своє відображення у дослідженнях ряду вчених, насамперед І. К. Сморгонського, Н. А. Смірнова, С. Я. Розена, Б. Л. Богородського, С.І. Козака. Функціональні та структурно-семантичні аспекти морської термінології англійської мови з'ясували у своїх працях такі дослідники як І. П. Масаліна, О.І. Скорикова, О. Г. Козловська та інші [6, с.107-109].

Однак, проблема творення військово-морських термінів у науковій думці залишається недостатньо вивченою, незважаючи на чималі дослідження в галузі військової та морської термінології. Це й зумовлює актуальність обраної теми.

Мета статті полягає в дослідженні утворення військово-морської термінології.

Англомовна військово-морська лексика неодноразово була об'єктом дослідження вітчизняних і зарубіжних лінгвістів. Науковці вивчали питання, пов'язані зі шляхами і способами творення військових термінів (Л. Б. Ткачова, В. В. Кондрашов, М. Ожогін, Дж. Алджео), лінгвальними та екстралінгвальними аспектами формування і функціонування військово-морської термінології (В. М. Шевчук, Т. Д. Михайленко), проблемами визначення військового сленгу і його перекладу (Г. О. Судзиловський, В. В. Балабін, П. Діксон), когнітивними передумовами виникнення військово-морської лексики (Г. А. Бучина, Л. М. Венедиктова) [1, с.1].

Характерними особливостями військово-морського дискурсу є:

- 1) об'єктивність комунікації, відсутність емоційного забарвлення і суб'єктивних оцінок;
- 2) точність як наслідок лаконічності – необхідна риса технічної інформації, що веде до появи великої кількості складних лексичних єдностей;
- 3) безособовий аспект комунікації, що призводить до скороченим використання особистих форм, до стирання групи підмета і до частого вживання безособових форм;
- 4) скорочення часових форм внаслідок позачасового характеру технічних операцій та властивостей матеріалів.

У проаналізованих військово-морських текстах, які є реалізацією професійного дискурсу, були виявлені наступні види дискурсу - спеціальний (дослідний) дискурс, науково-популярний дискурс, дидактичний дискурс, правовий дискурс [5, с. 12].

Утворення військово-морської термінології англійської мови відбувається за допомогою семантичних способів, скорочення, морфологічного способу термінотворення, конверсії, лексико-морфологічного способу термінотворення (словоскладання) і запозичення слів з інших мов.

До *семантичного способу термінотворення* часто відносять загальноновживані лексичні одиниці англійської мови які отримують статус термінів. Загалом існує два варіанти творення термінів із загальноновживаних слів:

- 1) Слова, що входять до складу термінологічної системи в своєму основному значенні та є одночасно і загальновідомими, і спеціальними [4, с.149]. Визначення такого терміна відрізняється від дефініції слова в загальнолітературній мові, наприклад: *master – 1) капітан; 2) учитель; bridge – 1) місток, 2) акведук; rudder – 1) стернове перо (у птахів) 2) перо руля(кермо).*

- 2) Лексичне значення загальноновживаного слова звужується (спеціалізується) у результаті різних видів переносу основного значення.

Наприклад, *метафоризація* значень загальноновживаних слів відбувається на основі зовнішньої або функціональної схожості названих об'єктів, наприклад: *guide – 1) провідник, 2) направляюча конструкція; waste – 1) відходи, 2) стічні води.* Також у досліджуваній

термінології меншою мірою зафіксовані терміни, утворені на основі *метонімічного перенесення*: *landing* - *висадка десанту* – здійснити *висадку*.

Скорочення відіграють значну роль в утворенні військово-морських термінів англійської мови, наприклад: *deadweight* (*дедвейт, повна вантажопідйомність судна*), *wreck* (*судно, яке потонуло*) [6, с.46-75].

Морфологічний спосіб термінотворення. Для цього способу характерним є творення нових термінологічних одиниць з використанням або без використання афіксів:

1) *Префіксація*. Цей спосіб термінотворення англійської мови у сфері водного господарства є дуже продуктивним. Широко використовуються інтернаціональні префікси грецького і латинського походження, наприклад: *hydroset*, *interflow*, *subbasin*, *uniflow* і т.д. Автохтонні префікси мають не таке широке застосування: *overflow*, *semiarid*, *underdrain* тощо [10, с.31-38].

2) *Суфіксація* також відноситься до продуктивних способів термінотворення. Серед англійських термінів військово-морської сфери поширеним є запозичені суфікси, наприклад: *drainage*, *pollutograph*, *potable*, *transportability*, *embankment*. До термінів з автохтонними компонентами відносяться: *weathering*, *sprinkler*. Суфікси характеризують відповідне слово з двох сторін: структурної та семантичної (терміни можна віднести до певної семантичної групи слів). Так, латинський суфікс *-tion* використовується для позначення процесів, операцій: *irrigation*, *melioration*, *desalination*, *navigation*. У цій же категорії застосовується суфікс *-ing*, наприклад: *bulking*, *trenching*, *watering* [4, с. 23-30].

3) *Суфіксально-префіксальний спосіб*. Серед англійських військово-морських термінів зустрічаються похідні термінологічні одиниці, які утворені суфіксально-префіксальним способом, наприклад: *approximate*, *remarkable*.

Конверсія. У словотворенні конверсія - утворення термінів за допомогою функціонального переходу слова з однієї частини мови в іншу. Наприклад, *sheer* (*відхилення від курсу*) від *to sheer* "*to lean to one side*", *to surge* (*відчувати вертикальну качку*) від *surge* "*high, rolling swell of water*".

Лексико-морфологічний спосіб термінотворення (словоскладання). Для англійської морської термінології характерними є багатоконпонентні терміни. Основну масу складних термінів становлять двокомпонентні детермінативні композити, наприклад: *waterlog*, *backwater*

Запозичення слів з інших мов також є актуальним під час творення військово-морських термінів. Наприклад, *admiral* (*гол., від араб., амір-аль-бахр – володар на морі*) - *адмірал (військове звання (чин) вищого командного складу у військово-морському флоті, а також особа, що його має)*; *hydroplane*(*гр.*)- *гідроплан (літак, пристосований підійматися з водної поверхні і опускатися на неї)* [7, с. 220-223].

Таким чином, дослідження військово-морської термінології є надзвичайно важливим через багатство еквівалентів та розширення військово-морської справи у нашій державі. Перспектива подальших досліджень - питання творення військово-морських термінів у різних типах текстів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Василенко Дмитро Володимирович. Розвиток словникового складу англійської мови військової сфери ХХ - початку ХХІ ст. [Текст] : автореф. Дис. На здоб. Наук. Ступ. Канд. Філол. Наук : 10.02.04 - германські мови / Василенко Дмитро Володимирович ; Донецький нац. Ун-т. – Донецьк, 2008. – 22 с.
2. Герцовська Н. О. Роль сленгу у мовленні військовослужбовців (на матеріалі англійської мови) / Н. О. Герцовська, М. Р. Фаркош // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Філологічна. - 2016. - Вип. 60. - С. 111-113. С.111
3. Дакі О. А. Українська морська терміносистема: предметно-семантична організація / О. А. Дакі // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. - 2015. - Вип. 38. - с. 127
4. Иванов К. А. Пособие для чтения английских морских карт/ К.А. Иванов// 2-е изд. – М. : «Транспорт», 1965 – 68 с 4, с. 23-30
5. Массалина І. П. Средства выражения связующей функции в английском языке военно-морского дела : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з філол. [Електронний ресурс] / І. П. Массалина . – Калінінград, 2009. Режим доступу: <http://www.dissertat.com/content/sredstva-vyrazheniya-svyazuushchei-funktsii-v-angliiskom-yazyke-voenno-morskogo-dela>

6. Полупанова Н.В. Вербальне відображення понять морської справи як особливість національного мислення/Н.В. Полупанова. – Культура народів Причорномор'я. – Симферополь: Межвузовський центр «Крым», 2002. – №32. – с.107-109
7. Стрелков В. П. Стандартные фразы ИМО для общения на море/Standard Marines Communication Phrases/ В.П. Стрелков// «Центральный научно-исследовательский и проектно-конструкторский институт морского флота»: 2-е изд., перераб. серия «Судовладельцам и капитанам»,2002 г - Вып.9. - 372 с
8. Самсонюк О. М. Основні способи термінотворення англійської мови у сфері водного господарства / О. М. Самсонюк // Мова і культура. - 2011. - Вип. 14, т. 6.- с. 220-223. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mik_2011_14_6_40
9. Шелест Ганна (ред.).Оцінка стратегічного середовища. Військово-морські сили України [Текст] = Strategic appraisal. Naval Forces of Ukraine : [за результатами семінару] / [за ред. Ганни Шелест]. - [Київ] : [б. в.], 2018. - 185 с.
10. Essential English for sailors /Английский для моряков// Издательский центр Негоциант, Одесса. - 1999 г. – с. 388

Мілян Н.

Науковий керівник – доц Іванців О. В.

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ ПРЕС-РЕЛІЗІВ

Сучасне мовознавство характеризується зорієнтованістю на дослідження комунікативних аспектів мовних явищ. Особливої популярності набула лінгвістична генологія, яка вивчає генезис, типологію, функціональні та мовні риси різноманітних жанрів. Особливої уваги заслуговує прес-реліз як основний жанр дискурсу у сфері публіцистики, лексико-граматичні особливості якого не знайшли належного висвітлення, що й зумовлює актуальність теми цієї розвідки.

Дослідження особливостей прес-релізу ведуться в таких напрямках: аналіз жанрових і функціонально-семантичних ознак прес-релізу (М. В. Бусигіна [1]), контекстуальних і текстуальних аспектів (П. Катенацио [7]), лінгвопрагматичного потенціалу (О. Іванців[2]), аналіз видів інтертекстуальності в прес-релізах (К. С. Риженко [4]), дослідження метапрагматики цього повідомлення (Г. Джейкобс [8]).

Мета статті полягає у виявленні лексичних і граматичних особливостей англомовних електронних прес-релізів міжнародних косметичних компаній *Avon* та *Mary Kay*.

Прес-реліз визначають як основний жанр PR-тексту, який несе призначену для цільового адресата актуальну інформацію про подію, що стосується базового суб'єкта PR, ціллю якого є нарощення публіцитного капіталу цього суб'єкта [4, с. 5]. К. С. Риженко виявила два головні жанротвірні чинники, що впливають на відбір і організацію лінгвальних засобів, до яких належать надлишковість інформації та лексико-граматична замкненість повідомлення [5, с. 151].

Лексико-граматична замкненість досліджуваного жанру обумовлена сфокусованістю тексту прес-релізу на одній темі. Вона виражається в однотипності засобів, які використовуються у ньому. Прес-реліз характеризується стандартною організацією тексту, яка формує інформаційну та експресивну складові цього повідомлення [5, с. 153].

Головними лексичними особливостями жанру прес-релізу є:

1) використання термінології, до якої входять фінансово-економічні терміни (*cost structure, headcount reductions, shareholdervalue, gross margins* тощо) та косметичні терміни (*brow definer, cream-to-powder foundation, crease-proof, moisturizing, hyperpigmentation* тощо);

2) використання лише позитивно-оцінної лексики для зосередження уваги адресата виключно на перевагах компанії і покращення ставлення до неї. Наприклад: *The invigorating shower gel, luxurious body lotion and delightful body mist come in a travel-friendly bag, so no matter where you are, you'll feel like you're in paradise* [6];

3) використання аббревіатур, які роблять повідомлення компактним та сприяють його адекватному сприйняттю. У досліджуваних текстах часто зустрічаються скорочення назв